

UURAINEN

Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen LUKUVUOSISUUNNITELMA 2025-2026

Esiopetuksen toimipaikka HIRVASSEN ESIOPETUS MUSTIKKA- ESKARIT

1.MUSTIKKA-ESKARIT JA YHTEYSTIEDOT

Hirvasen esiopetus/Mustikka-eskarit

Reppulenkki 6

41290 KANGASHÄKKI

puh. 0406838784

s-posti hirvasenesiopetus@uurainen.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

puh. 040 8219696

Päiväkodin johtaja

puh. 040 7076450

Hirvasen esiopetus sijaitsee Kangashäkissä Hirvasen koulun yhteydessä ns.

pienten päädyssä. Mustikka-eskarissa lv:na 2025–2026 16 eskarilaista.

Eskarilaiset toimivat esiopetusajan omana ryhmänään. Esiopetusajan ulkopuolella toimitaan yhdessä samoissa tiloissa toimivan 5-vuotiaiden ryhmän kanssa.

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään eskarilaisille eskaritiloissa ennalta Daisyssä ilmoitettujen/sovittujen hoitoaikojen mukaisesti.

Esiopetusaika Hirvasen Mustikka-eskarissa on klo 8.30–12.30

Täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään klo 6.30–8.30 ja 12.30–17.00.

Esiopetuksen lisäksi täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista käytämme nimitystä Puolukat.

2.HENKILÖKUNTA

Esiopetusta johtaa Hirvasen päiväkodin johtaja.

Ryhmässä työskentelevät: varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Lisäksi ryhmässä työskentelee keskiviikkoisin konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

3.ESKARIKULJETUKSET

Uuraisten kunnan sivistyslautakunta on tehnyt päätöksen § 83/7.8.2019 kuljetusten myöntämisen perusteeksi Uuraisten kunnan esiopetuksessa 1.8.2019 alkaen. Uuraisten kunta järjestää esiopetukseen osallistuvan lapsen kuljetuksen kuljetusreitillä varrelta, jos oppilaan matka esiopetuspaikkaan on yli 3 km. Lapsella ei ole oikeutta maksuttomaan kuljetukseen kotoa täydentävään varhaiskasvatukseen tai täydentävästä varhaiskasvatuksesta kotiin.

Lapsen mahdollisesta yksin kulkemisesta esiopetukseen on aina neuvoteltava erikseen henkilökunnan kanssa.

4.PÄIVÄOHJELMA

Lasten vastaanottaminen eskariin takseilta alkaen noin klo 8.10

8.30 Eskaripäivä alkaa – kalenterin ja lukujärjestyksen läpikäynti

- Päivän toiminta vaihdellen viikko-ohjelman mukaan mm. leikkiä, eskaritehtäviä, lautapelejä, kädentaitoja, piirtämistä/värittämistä, musiikkia, liikuntaa, ulkoilua, retkeilyä lähiympäristöön, yhteisiä leikkejä, pienryhmiä, työskentelyä tableteilla, juttuhetkiä, kirjojen lukemista, vierailijoita, yhteisiä juttuja koulun kanssa

10.00 Ruokailu koulun ruokalassa

10.25 Aamupäivän toimintojen jatkaminen/leikkiminen

11.15 Pikkuhetki/lukuhetki

Noin 11.30 Ulkoilu

12.30 Eskaripäivä päättyy – kotiin lähteminen – taksitukset – Puolukka-lapset

- Täydentävässä varhaiskasvatuksessa lapselle tarjotaan hoitoaikojen mukaisesti aamu- ja välipala sekä mahdollisuus lepoon ja rauhoittumiseen. Täydentävän varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon päivän kokonaisuus. Lapsella on mahdollisuus mm. leikkiä pitkäkestoisia leikkejä, pelata lautapelejä, kuunnella kirjoja, piirtää, värittää ja ulkoilla.

5.UURAISTEN KUNNAN ESIOPETUKSEN TYÖ-JA LOMA-AJAT 2025-2026

ks. erillinen lomake

6.ESKAREIDEN ARKEA JA ELÄMÄÄ MUSTIKKA-ESKARISSA - tavoitteita ja pedagogisia toimintatapoja

"Antaa Sinisiiven olla Sinisiipi ja Kaaliperhonen saa olla Kaaliperhonen. Ei tarvitse olla enempää kuin on. Se riittää, että levittää siipensä täyteen mittaan." - Maija Paavilainen – **LAPSEN KOKONAISVALTAINEN HYVINVOINTI**

- * Tervehdimme toisiamme – Olen tervetullut sellaisena kuin olen ryhmään! – Olemme toisiamme kohtaan kohtuullisia ja muistamme että joka päivä ei ole paras päivä – **SAAN OLLA OMA ITSENI** – keskustellaan/ruvatellaan/hassutellaan – **ITSETUNNON VAHVISTAMINEN JA OSALLISUUS**

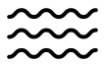
- * Meillä on yhteisiä sääntöjä (kuvitettuna seinälle) – ryhmän toimintatavat selkeästi ja perustellusti lapsille, noudatamme hyviä tapoja, meillä sallitaan erilaiset tunteet ja **SYLI** on tärkeä paikka – säännöt tuovat koko ryhmän toiminnalle johdonmukaisuutta ja turvaa – **HARJOITELLAAN TUNNETAITOJA, SAAN OLLA TURVASSA ISOSSA RYHMÄSSÄ. EN SAA SATUTTAA ITSEÄNI, KAVERIANI JA VÄLINEITÄ SEKÄ PAIKKOJA EI SAA RIKKOA.**
- * Aamun kalenterihetkellä käymme läpi eskaripäivää ja luemme kuvista päivän kulkua – arjessa käytämme kuvia, liikennevaloja, erilaisia yhdessä sovittuja merkkejä, timeria, pientä soittokelloa – **MONILUKUTAITO, TIEDÄN MITÄ TAPAHTUU, ENNAKOINTI, STRUKTUURI, KOKO PÄIVÄN JOHDONMUKAISUUS**
- * Esiopetusta on kaikissa arjen tilanteissa (pukeminen, ruokailu, ulkoilu, wc-käynnit, kuljetukset) – **ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT - LAPSIA OHJATAAN/OPETETAAN/AUTETAAN ARJEN TILANTEISSA – SAAN HARJOITELLA/OPETELLA**
- * Lapsi saa **KOKEMUKSIA OLEVANSA HYVÄ JA OSAAVANSA ASIOITA** – vahvistetaan taitoja, joissa hän on jo hyvä sekä **HARJOITELLAAN/OPETELLAAN TAITOJA**, jotka tuntuvat vielä vaikeilta/välillä pinnistellään eteenpäin, herätellään kiinnostusta **KIELEEN JA MATIKKAAN** – oppimista sanoitetaan: onnistumisia/vahvuuksia/edistymistä - samassa tilassa voi olla monta leikki- ja toimintapistettä
- * Lapsi saa opetella asioita **YHDESSÄ TOISTEN KANSSA VUOROVAIKUTUKSESSA** – opimme asioita eri tavalla ja tyyleillä/opimme myös vuorovaikutuksessa toisiltamme – **MINULTA KYSYTÄÄN MITEN MINÄ OPIN UUSIA ASIOITA? – SAAN ILOITA UUDEN OPPIMISESTA** – jutellaan

oppimisesta, kerro minulle, miten päädyit tähän? – **KOKO**

OPPIMISPROSESSI ON TÄRKEÄ – ”perille pääsee kiireelläkin, hitaalla vauhdilla oppii enemmän” – **KIIREETTÖMYYS ARJESSA**

- * Lapsen päivään kuuluu **LEIKKIÄ ERI MUODOISSAAN** – laululeikit, jumppahetket, kielellä leikittelyt, lorut, pelit, palapelit, pikkupulpettijutut, omaehtoiset leikit, piirtäminen, värittäminen, rupattelut, jne. – **KESKITYTÄÄN TEKEMISEEN/LEIKISTÄ LÄHTEE ÄÄNTÄ – ULKOILU KUULUU JOKAISEEN PÄIVÄÄN** – ulkona voi leikkiä ja tulla halutessaan mukaan pihaleikkeihin, meillä on myös mahdollisuus ulkoilla metsässä
- * Meillä rupertellaan, keskustellaan ja pohditaan – **KIRJOJEN AVULLA SAAMME SUKELTAA SATUJEN/TARINOIDEN/TUNTEIDEN/TIETOJEN MAAILMAAN – LIIKUNNAN ILOA** saamme kokea ulkona/leikkihetkillä/salissa

7. ESIOPETUKSEN TAVOITTEET/OPPIMAAN OPPIMISEN TAIDOT/ARJEN TAIDOT OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

- * vuorovaikutustaidot
- * kielen ymmärtäminen ja tuottaminen
- * kielen käyttötaidot
- * kielellinen muisti ja sanavarasto
- * kielitietoisuus

ILMAISUN MONET MUODOT

- * musiikillinen, kuvallinen, käsityöllinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu
- * kulttuuri
- * lasten osallisuus projekteissa (suunnittelu->toteutus->arviointi)

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

- * lasten terveys- ja turvallisuusosaamisen kehittäminen
- * kestävä elämäntapa (ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumukset)
- * liikkuminen / liikunta

TUTKIN JA TOIMIN LÄHIYMPÄRISTÖSSÄMME

- * varhaiskasvatuksen / perheiden lähiympäristöön tutustuminen
- * ympäristökasvatus
- * matemaattinen ajattelu
- * teknologiakasvatus

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

- * lapsen kehitysympäristöön tutustuminen ja sen moni-naisuuden ymmärtäminen (historia-nykyhetki-tulevaisuus)
- * tunnetaitojen harjoittelu
- * ryhmässä toimimisen taidot, demokratia
- * eettinen ajattelu
- * katsomuskasvatus
- * mediakasvatus

8.ESIOPETUKSEN YHTEINEN TAPAHTUMAKALENTERI

Syyskuu – koko kunnan eskareiden yhteinen tapahtuma urheilukentällä

Marraskuu – kirjastovierailu

Joulukuu – seurakunnan jouluvaellus/joulukirkko/vaihtoehtoinen toiminta

Syyskaudella mahdollinen kulttuuritapahtuma

Maalis-/huhtikuu – seurakunnan pääsiäisvaellus/vaihtoehtoinen toiminta

Huhtikuu – uintiretki lähiseudun uimahalliin

Toukokuu – kevätretki kunkin yksikön valitsemaan kohteeseen

9.LISÄKSI YHTEISTYÖKUVIOITAMME ESKARIVUODEN AIKANA

- * yhteistyö koulun kanssa pitkin vuotta
- * osallistumme srk:n pitämiin aamunavauksiin koululla sekä muihin seurakunnan järjestämiin tapahtumiin - perheiden vakaumus huomioon ottaen
- * koulun jumppasali on käytettävissämme kerran viikossa
- * poistumisharjoitukset koulun kanssa
- * valokuvaus Hirvasen koululla 28.8.2025
- * koulukuraattori vierailee eskariryhmissä – sovitut aiheet
- * koulupsykologin palvelut – varhaiskasvatuksen erityisopettaja on tarvittaessa huoltajien suostumuksella yhteydessä koulupsykologiin ja sopii yhteistyöstä. Veo myös konsultoi koulupsykologia syyskauden alussa, millaisia tuen tarpeita ryhmässä näyttäytyy
- * mahdollinen yhteinen joulujuhla koulun kanssa
- * yhteinen sähly- tai futsaltapahtuma alkuopetuksen kanssa
- * osallistuminen poliisivierailuun koululla
- * osallistuminen telinerata-jumppaan koulun salissa
- * hammashoitajan vierailu eskarissa keväällä
- * uimahalliretki keväällä
- * pääsiäisen retriittitapahtuma Hirvasen koululla
- * Mummikki-toiminta Hirvasen eskarissa

UURAINEN

- * kirjastokassi – toiminta Hirvasen koululla kerran kuussa
- * lukupassi eskareille
- * osallistuminen Kulttuuraitan järjestämiin eskareille tarkoitettuihin tapahtumiin
esim. konsertit, vierailijat, esitykset, satuhetket

10.LUKUVUODEN TEEMA

Oppilaiden ja työyhteisön hyvinvointi

Lähiluonto

11.KODIN JA ESKARIN YHTEISTYÖ

- * wilma
- * Daisy
- * yhteydenpito puhelimitse
- * erilaiset reissuvihot
- * sähköposti
- * päivittäiset keskustelut
- * peda-net

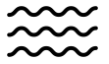
12.OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUKI ESIOPETUKSESSA SEKÄ KOLMIPORTAINEN TUKI ESIOPETUSTA TÄYDENTÄVÄSSÄ VARHAISKASVATUKSESSA

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki esiopetuksessa

Oppimisen tai esiopetukseen osallistumisen vaikeuksia ehkäistään ennakolta esimerkiksi monipuolisilla työtavoilla ja pedagogisilla menetelmillä, ryhmiä joustavasti muuntelemalla sekä opettajien keskinäisellä ja muun henkilöstön yhteistyöllä. Opetuksessa otetaan huomioon sekä ryhmän että yksittäisen lapsen tarpeet. Oppimisympäristöt rakennetaan kaikille lapsille sopiviksi. Opetuksen käytännön toteutuksessa huomioidaan lasten erilaiset edellytykset oppia. Opetusjärjestelyillä, kuten eriyttämisellä, ryhmien muodostamisella sekä samanaikais-/yhteisopetuksella tuetaan kaikkien lasten oppimista. Opetuksen eriyttämisen avulla otetaan huomioon paitsi tuen tarpeet, myös oppimisessaan pidemmällä olevat lapset, ja heille lisähaasteiden tarjoaminen. Kielitietoisella opetuksella tuetaan lasten kielellistä kehitystä ja eri tiedon ja taidonalojen käsitteiden ymmärtämistä ja oppimista. Oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyitä suunnitellaan ja arvioidaan lapsiryhmän tarpeiden mukaisesti. Perustana opetusjärjestelyitä tehtäessä on varhaiskasvatuksesta ja kotoa saatu ensitieto lasten tarpeista ja tavoista toimia.

- Hirvasen esiopetuksessa hyödynnetään pienryhmätoimintaa päivittäin. Esiopetusryhmä jaetaan kahteen tai kolmeen pienryhmään lasten tarpeet huomioon ottaen. Lasten esiopetukseen osallistumista tuetaan luomalla selkeä ja ennakoitava päivärytmi, jota havainnollistetaan kuvien avulla. Päiväjärjestys käydään läpi yhdessä lasten kanssa aamun kalenterihetkellä. Esiopetuksessa kiinnitetään huomiota selkeän struktuurin muodostamiseen.

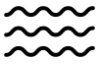
Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen

yhteydessä. Esiopetuksessa yleinen tukiopetus tarkoittaa esiopetusryhmän toiminnan eriyttämistä, ja sitä annetaan pääsääntöisesti joustavissa pienemmissä ryhmissä esiopetusryhmän lasten tuen tarpeiden mukaisesti. Opettajan antaman opetuskielen tukiopetuksen tavoitteena on lasten opetuskielen taidon vahvistaminen, mikä tukee lasten oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Tukiopetusta antaa ensisijaisesti esiopetusryhmästä vastuussa oleva opettaja. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä tukee oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä toteutetaan koko esiopetusryhmän kanssa tai pienemmille lapsiryhmille. Ryhmien koko perustuu havaittuun tarpeeseen ja ryhmiä muodostetaan joustavasti. Ryhmäkohtaista varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa tukea suunnitellaan esiopetusryhmälle yhden aamupäivän verran viikossa. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamista tarkennetaan esiopetuksessa ilmenevien tarpeiden mukaisesti esiopetusvuoden aikana. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa tarvittaessa myös konsultaatiota, joka kohdentuu esiopetuksen henkilöstölle.

- Hirvasen esiopetuksessa lasten erilaiset edellytykset oppia otetaan huomioon työtapojen ja materiaalien eriyttämisellä. Opetuksessa hyödynnetään toiminnallisuutta, leikillisyyttä ja tehtäviä eriytetään lasten taitotaso huomioon ottaen. Opetusta toteutetaan joustavissa pienryhmissä. Huomioimme lasten erilaiset tarpeet toistoille ja annamme tarvittaessa yleistä tukiopetusta oppimiskokonaisuuksiin liittyen. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on esiopetusryhmässä joka keskiviikko esiopetuspäivän ajan. Erityisopettaja toimii koko esiopetusryhmän kanssa, mutta tarvittaessa opetusta voidaan kohdentaa myös pienemmille ryhmille. Erityisopettajan antama opetus tarkentuu kauden edetessä.

Lapsella on oikeus lapsikohtaisiin tukitoimiin, mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittäviä. Lapsikohtaisia tukitoimia voivat olla säännöllinen erityisopettajan antama opetus, tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet. Lapsikohtaisia

tukitoimia annetaan yksilöllisen tarpeen mukaan säännöllisesti lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnin pohjalta ja lapsikohtaiseen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan perustuen. Suunnitelluista lapsikohtaisista tukitoimista tehdään aina hallintopäätös, jonka tekee varhaiskasvatusjohtaja. Esiopetuksen henkilöstö, opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset tai huoltaja voi tehdä aloitteen tukitoimien tarpeen arvioimiseksi. Tukitoimien tarpeen arvioinnista ovat vastuussa esiopetusryhmän opettaja sekä tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jotka laativat tukitoimien tarpeen arvioinnin yhdessä. Lapsen oma mielipide otetaan huomioon hänen ikänsä ja kehityksensä edellyttämällä tavalla esimerkiksi keskustellen tai itsearvioinnin avulla. Lapsen huoltaja tai muu laillinen edustaja voi halutessaan osallistua lapsen tukitoimien tarpeen arviointiin. Suunnitelman toteutumista ja tukitoimien riittävyttä arvioidaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran lukuvuoden aikana.

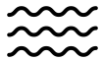
Kolmiportainen tuki esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa

Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta mahdollinen tuki yhteensovitetaan esiopetuksessa annettavan tuen kanssa. Täydentävän varhaiskasvatuksen osalta kasvun ja oppimisen tuki on määritelty rakenteeltaan kolmitasoiseksi yleiseksi, tehostetuksi ja erityiseksi tueksi.

Yksilöllisen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea toteutetaan tuen tarpeen ilmetessä osana täydentävän varhaiskasvatuksen perustoimintaa.

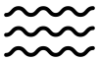
Varhaiskasvatuksen opettaja huomioi esiopetusryhmän ja sen jokaisen lapsen erilaiset lähtökohdat ja tarpeet toimintaa suunnitellessaan ja toteuttaessaan.

Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tuen muodoista, esimerkiksi yksittäisistä pedagogisista ratkaisuista sekä tukitoimista, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Mahdollisista tukipalveluista, kuten tulkitsemis- ja avustamispalveluista ja apuvälineistä, tehdään hallinnollinen päätös ja päätöksen tekee varhaiskasvatusjohtaja varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO) esityksen pohjalta.

Mikäli yleinen tuki ei ole riittävää, tehostetun tuen avulla tuetaan suunnitelmallisesti lapsen kasvua ja oppimista. Tehostettu tuki on yleistä tukea vahvempaa, yksilöllisempää ja tavoitteiltaan eriytyneempää tukea. Tehostettu tuki perustuu lapsen huoltajien, esiopetuksen henkilöstön, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden yhteiseen tilannearvioon ja suunnitteluun. Tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tuen muodoista. Tuen tarvetta ja määrää arvioidaan säännöllisesti. Tehostetun tuen aikana tehdään tiivistä yhteistyötä lapsen huoltajien sekä mahdollisesti lapsen kanssa työskentelevien asiantuntijoiden kanssa. Lapselle annettava tehostettu tuki kirjataan hänelle laadittavaan tehostetun tuen oppimissuunnitelmaan. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja tehostetun tuen suunnitelma yhdistetään lapsen esiopetussuunnitelmaan. Lapsen esiopetussuunnitelmassa tulee olla nimettynä, että asiakirja toimii myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelmana ja tehostetun tuen suunnitelmana. Varhaiskasvatusjohtaja tekee hallintopäätöksen tehostetusta tuesta.

Kun lapsen tuen tarve on hyvin kokonaisvaltaista ja säännöllistä voidaan hänelle antaa erityistä tukea. Erityinen tuki on suunnitelmallista ja kokonaisvaltaista lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemista ja sen tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen itsetuntoa ja oppimismotivaatioita. Erityispedagoginen tieto ja osaaminen ohjaavat menetelmien, ympäristön ratkaisujen ja esiopetuksen henkilöstön toiminnan muokkaamista sekä näiden suunnittelua ja arviointia. Erityinen tuki edellyttää myös tavoitteellista yhteistyötä lapsen huoltajien ja eri asiantuntijatahojen kanssa. Erityisen tuen aloittamisesta tehdään hallintopäätös varhaiskasvatuksen erityisopettajan laatiman esityksen pohjalta. Erityisen tuen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon lapsen huoltajien, ryhmän varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä lasta tutkivien ja kuntouttavien tahojen näkemykset lapsen tuen tarpeesta. Erityisopettajan ohjaus ryhmään ja lapsen kuntoutuksen suunnittelu on erityisen tuen vaiheessa säännöllistä.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Moniammatillista yhteistyötä on esiopetuksen eri ammattiryhmien yhteistyö, joka yhdistää eri ammattiryhmien tiedot ja taidot. Moniammatillista yhteistyötä tehdään esiopetuksen henkilöstön välillä säännöllisissä tiimipalavereissa sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja päiväkodin johtajan kanssa tarvittaessa. Esiopetuksen henkilöstön tiimipalaveri toteutuu kerran viikossa. Niiden lasten osalta, jotka saavat varhaiskasvatusta myös vuorohoitoyksikössä, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstö tekevät yhteistyötä lapsen kasvun ja oppimisen tukeen liittyvissä asioissa.

Monialaisella yhteistyöllä tarkoitetaan eri hallinnonalojen ammattilaisten yhteen kokoavaa ja niiden rajat ylittävää toimintaa ja yhteistyötä. Yhteistyötä tehdään ensisijaisesti opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä lastenneuvolan kanssa. Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat tarvittaessa muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Terveystenhuollon asiantuntijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esimerkiksi esiopetuksen henkilöstön ohjauksen ja konsultaation osa.